

намирали хастатитѣ, въ 2-та — принципитѣ и въ 3-та триариитѣ. Това било основано на вѣрното убѣждение, че по добръ било, първия натискъ да се извърши съ по-млади и по буйни войници, като постепенно се поддържатъ отъ по-старитѣ и по опитни и твърди. Всѣка отъ тритѣ линии се дѣлила на 10 манипули, а всѣка манипула отъ хастатитѣ и принципитѣ състояла отъ 120 войници, строила се по 12 души въ рѣдица или по фронта и по 10 души въ рѣдъ или въ джлбочина и се подраздѣляла на 2 центурии и на 12 декурии. А манипулитѣ на триариитѣ имали само по една центурия, отъ по 60 души всѣка, и се строили по 12 души по фронта и по 5 души въ джлбочина. Велититѣ се причислявали къмъ 1-та линия на хастатитѣ и къмъ 3-та — на триариитѣ, по 60 души на всѣка манипула, но опрѣдѣлени мѣста и строй нѣмали.

Въ 5-и6-хиладнитѣ римски легиони, римлянитѣ увеличавали пропорционално численната сила на манипулитѣ на хастатитѣ и принципитѣ, но триариитѣ, както казахме, всѣкога оставали въ сжщия брой.

Въ строя всѣки легионеръ заемалъ мѣсто отъ 6 фута (1 м. 80 с. м.) необходимо за свободно дѣйствие съ дротика, копие, мечъ и щита. Но за отбрана срѣщу конницата рѣдовѣтѣ и рѣдицитѣ се сгъстявали на 3 и даже на 1½ фута.

Въ общия строй, манипулитѣ се строили въ квинкунциаленъ (*quincuncialis, en quinconce*) или шахматенъ рѣдъ, съ интервали, равни на дължината на фронта на всѣка манипула въ разгнать строй, и на дистанция 50 крачки и по вече линия отъ линия.

Конницата на римския легионъ се раздѣляла на 10 турми, по 30 конника и на 3 декурии по 10 конника всѣка. Турмитѣ се строили по 10 кон-

ника по фронта и по 3 въ джлбочина. Всичкитѣ 10 турми отъ легионната конница се наричали *крило* (*ala*).

Манипулитѣ и турмитѣ отъ едни и сжщи нумера (1-а, 2-а, 3-а, и пр.), съ причисленитѣ къмъ манипулитѣ велити, съставлявали по джлбочината на всичкитѣ 3 линии, сжщитѣ нумера *кохорти* (*cohors, cohortes*), именно: 1-тѣ манипули хастати, принципи и триарии, съ тѣхнитѣ велити и съ 1-та турма конница съставлявали 1-та кохорта, 2-тѣ — 2-а и т. н. Това било твърдѣ разумно учрѣждение, тъй като всѣка кохорта състояла отъ всички родове войници и имала, въ общия строй на легиона, свой строй отъ 3 линии въ джлбочина, съ резерви, които поддържали едни други. По такъвъ начинъ въ римския легионъ имало 10 кохорти, всѣка отъ 120 хастати, 120 принципи, 60 триарии, 120 велити и 30 конника, а всичко 420 души пѣхота и 30 души конница, но можала да дѣйствува, като самостоятелна тактическа единица, което давало голѣми згоди и заслужва особено внимание.

Въ бойния рѣдъ на обикновенната римска консулска армия римскитѣ легиони се намирали въ срѣдата, 1-ия въ дѣсно, 2-ия въ лѣво, а легионитѣ на съюзницитѣ — на крилата (*alae*), 1-ия на дѣсното, 2-ия на лѣвото, за което послѣднитѣ често се наричали и *аларии* (*alares*). Конницата обикновенно се строила на крайнитѣ флангове на двѣтѣ крила на армията, въ 1 или 2 линии, но по нѣкога, спорѣдъ обстоятелствата или мѣстността, била располагаана прѣдъ или задъ пѣхотата, или между линиитѣ, дѣйствайки въ малки отдѣления прѣзъ интервалитѣ имъ. А екстраординарнитѣ войски и аблектитѣ на съюзницитѣ съставлявали отдѣлни резерви на армията.

Такъвъ билъ строя на римскитѣ легиони и армии отъ 279—275 г.